

นกจู๋เต๋นเขาหินปูน (Limestone Wren Babbler; *Gypsophila crispifrons*)

Posted by plains-wanderer , ผู้อ่าน : 2767 , 23:52:28 น.

วันอาทิตย์ ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2560

หมวด : ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นกจู๋เต๋นเขาหินปูน

ชื่ออังกฤษ Limestone Wren Babbler

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gypsophila crispifrons* (Blyth, 1855)

วงศ์ (Family) Pellorneidae (วงศ์นกจาบดิน)

อันดับ (Order) Passeriformes (อันดับนกเกาะคอน)

วันอาทิตย์นี้เป็นวันสุดท้ายของงานสำรวจประชากรนกใน อช.เขาใหญ่ (Khao Yai Bird Census) สัปดาห์นี้จึงขอแนะนำให้รู้จักกับนกที่มีชนิดย่อยเฉพาะถิ่นที่พบได้ในบริเวณไม่ไกลจากเขาใหญ่ ชื่อว่า นกจิ้งตัวหินปูน (Limestone Wren Babbler) ซึ่งไม่นานมานี้ทางองค์กร BirdLife International ได้แยกมันออกเป็นสองชนิด โดยชนิดที่พบใกล้เขาใหญ่นั้นเป็นสัตว์เฉพาะถิ่น (endemic species) ที่มีการกระจายพันธุ์แคบ พบได้เพียงใน จ.สระบุรี และเขตรอยต่อในจังหวัดใกล้เคียง ไม่พบในประเทศอื่น ส่วนอีกชนิดหนึ่งมีการกระจายกว้างกว่ามาก พบทางภาคตะวันตกและภาคเหนือ รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านด้วย

ถิ่นอาศัยของมันคือป่ารอบ ๆ เขาหินปูนในระดับความสูงจากน้ำทะเลไม่มากนัก โดยมันจะกระโดดไปตามหินและไม้พื้นล่างเพื่อมองหาแมลงที่อยู่ตามซอกหิน ตามปกติจะพบหากินเป็นคู่ มันกินแมลงเป็นอาหารหลัก แต่ก็มีรายงานขึ้นต้นไม้สูงเพื่อกินน้ำหวานดอกไม้ด้วย เช่น ต้นทองหลาง

นกจิ้งตัวหินปูนพันธุ์ *calicicola* ที่พบใกล้ป่าเขาใหญ่-ดงพญาเย็นนั้นมีขนาดตัวเล็กกว่าทางตะวันตกและเหนือ นอกจากนี้ยังมีสีลำตัวออกน้ำตาลแดง ดูเผิน ๆ คล้ายกับนกจิ้งตัวหางสั้น (Streaked Wren Babbler) ซึ่งพบอาศัยอยู่ตามเขาหินปูนเช่นเดียวกัน ในการแยกชนิดล่าสุดมันจึงได้ชื่ออังกฤษว่า Rufous Limestone Babbler ส่วนทางภาคตะวันตกและภาคเหนือ รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านอย่างพม่า ลาว เวียดนาม และจีน นั้นถูกตั้งชื่อว่า Greyish Limestone Babbler เนื่องจากลำตัวโดยรวมเป็นสีออกน้ำตาลอมเทาหม่น ๆ

มันเป็นนกเพียงชนิดเดียวในประเทศไทยที่มีความเฉพาะเจาะจงต่อถิ่นอาศัยแบบเขาหินปูน ประชากรของมันจึงลดลงจากการที่ถิ่นอาศัยถูกทำลาย เนื่องจากยังคงมีการสัมปทานระเบิดเขาหินปูน เพื่อผลิตปูนซีเมนต์ เป็นเหตุในนกที่มีการกระจายพันธุ์แคบอย่าง Rufous Limestone Babbler นั้น ถูกจัดเป็นชนิดที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในบัญชีแดงของ IUCN แม้ในเมืองไทยจะมีเพียงนกชนิดเดียวที่ อาศัยอยู่ได้เฉพาะตามเขาหินปูน แต่มีสัตว์ขนาดเล็กอีกหลายชนิด โดยเฉพาะสัตว์เลื้อยคลาน ที่เป็น สัตว์ถิ่นเดียวและถูกคุกคามจากสัมปทานเขาหินปูนเช่นเดียวกัน

ป่าเขาหินปูนที่พอจะเหลืออยู่ตามวัดต่าง ๆ ก็พอจะเป็นแหล่งอาศัยของนกเงือกและสัตว์อื่น ๆ ได้อยู่ แต่ค่านิยมในการปล่อยสัตว์เลี้ยงบริเวณวัดก็ดูจะเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงพอตัว โดยเฉพาะแมว จรจัด ซึ่งในต่างประเทศที่มีการเก็บข้อมูล เป็นที่ทราบกันว่าสัตว์ท้องถิ่นถูกล่าจนเหลือจำนวนน้อยลง มากโดยแมวที่เลี้ยงแบบปล่อยนั่นเอง

ชนิดย่อย calcicola

แหล่งที่มาของข้อมูล

<http://oknation.nationtv.tv/blog/plains-wanderer/2017/02/26/entry-1>